

1961. március 2., csütörtök

Kalendárium

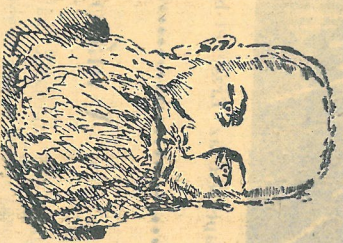
A Nap kelt: 6 óra 23 perccor,
nyugszik 17 óra 30 perccor.
A Hold kelt: 17 óra 31 perccor,
nyugszik 6 óra 22 perccor.
Mai népnep: LUJZA.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtök estig:
Változó felhőzet, többfelé eső,
mérésiérték szél. Legmagasabb nap-
pali hőmérséklet csütörtökön: 6-9 fok között.

A MAI NAPON

115 évvel ezelőtt, 1846 márciusában született VASZILIJ DO-KUCSAJEV orosz terméskészítő, a fekete terméskészítés kiváló kutatója. Kulcsácsi után elkészítette az egész északi félteke tálajani térképét. Tőle származnak a védő erdősavók telepítésének, a füves vetésforgó bevezetésének, valamint a talaj termelőképességének javítási módszerei.

Vaszilij Dokucsajev

5 évvel ezelőtt, 1956. március 2-án írták alá Párizsban a francia-magyarokói nyilatkozatot: Afrika észak-nyugati részében a Földközi-tenger bejáratát uráló területen a 9 823 000 lakosú és 456 400 négyzetkilométer területen fekvő ország kivált a francia gyarmati-bíródombóli és önálló lett.

190 éve született Márton József író.

140 évvel ezelőtt Berczy Károly író, az Anyegin első fordítója. 113 évvel ezelőtt született a régi Veszprém megyei Mezőszőlőgyörgy községben Ebbvics Lajos bibliográfus és hírlapíró, Ebbvics Károly író kesztőbecse. Már pápai diák korában írt Arany János folyóiratába, a Koszorúba. Főmunkatárs volt az első Veszprémi sajtóéletben, az 1866-ban meginthalt „Veszprém” című vegyesfarsallású hetilapnál.

372 évvel ezelőtt, 1589 március 2-án kelt az endrédi török sereg levele Piski István főnagyi kapitányhoz, amely megőrizte magyar nyelvben a török-magyar bajvitalokat megőrző „bajra hívóg” levezet. Középkori stílusú. A címzés így kezdődik: „Adassék ez ha-zug, tekedetben, híveden, bészvo... Piski Istvánnak Tihánba tulajdon kezében”.

116 évvel ezelőtt, 1785-ben született Beke Kriszta helyörtönelmi író, az első Veszprémi tanítóképző, a „mesterképző” tanára, aki több tankönyvet adott a XIX. század eleji Veszprémi tanügynek, amelyek ma a pedagógia történelmének igen megbecsült forrásaik.

239 évvel ezelőtt, 1702. március 2-án olvasták fel a Veszprémi megyegyűlésen a barbár és gonosz császári parancsot, mely több Balaton-térségi várnak, így Veszprémnek is a lerombolását rendelt el. A császári intézkedést a magyar szabadságharcok előzményeként való feltelem suggallta.

— UTAK, HIDAK JAVÍTÁSA— RA, járdarépítésre, az útlelepi közút továbbépítésére és a közúti könyvtár fejlesztésére 174 ezer 100 forintot fordítanak Felsőörsön.

— BAKONYGYEPESSEN a táncosság elhárította, hogy a tess is-felülőnöz vezető diákokat június elsőjéig társadalmi munkában megajlítsák.

— SOMLÓJENŐ KÖZSÉGBEN hazánk felszabadulásának ünnepeén a helyi színházok bemutatták Gardonyi: „Annuska” című színművét.

— 32 FORINT 16 FILLÉRT ért egy munkaegetés a legtöbb meg-nyert zártzámadáskor a menes-kalvi Kossuth Termelőszövetke-zen.

— 176 EZER 740 FORINTOT kaptak, 6 ezer 200 forint értékű kiegészítő munkát fordítanak, és 5 ezer forint értékű helyi anyagot használnak fel az idén közszé-lesztésre Doba községben.

— NAGYALÁSONYBAN a művelődési otthon színházai a tavasszal bemutatásra kerülő színmű tanulásait kezdtek meg a napokban.

— OROSZI KÖZSÉGBEN a közsefjlesztési hozzájárulásból a művelődési otthon újított fel, a könyvtárat fejlesztik és az utakat teszik rendbe.

— LOVASON 44 EZER 890 FO-RINT költségből fedezték az autóbusz váróhelyiség építését, bővítik a villamvhálózatot, murvazták a Malomölygy utcát, kőpaveket rakasztottak a óvodánál játszóter-ekre és homokozót létesítettek.

A GELKA munkára készen áll

Hozzájárulás egy cikkhez

A Napió február 17-i számának 8. oldalán közölték az alkai televízió tulajdonosok panaszaát. Ez a panasz jogos, hiszen bizonyos tes, hogy a televízió iránt is mind nagyobb az igény, s éppen ezért sajnálatos, hogy egy-egy kisebb hiba miatt is hekiig kell várni a szervizre.

Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni: a Veszprémi Gelka szervíz-kocsjia két hónap óta minden het kedden megjelenik az alkai Keravill boltban. A munkatársak ilyenkor megjavítják az ott levő rádiókészülékeket és minden rádiótechnikai berendezést. A bejelentések alapján a televízió tulajdonosokat laksúkon keresik fel, és ott javítják ki a hibát.

Szervizünk azonban Munkácsy és Benczur TV készülékeket nem javíthat, mert az alkai Keravill bolt — ahol a hibás készülékeket bejelentik — megállapodott a Vadászölténygyár szervíz-szolgálatával és csak annak hallandó a hibás készülékek tulajdonosának nevést és címét kiadni. Így természetesen a szervíz nem lehetett eddig kilefőt, hiszen a Vadászölténygyárról ott járó egyvel-len szerelő képesen egyszerre minden hibát kijavítani. A Gelkanak is rossz ez, mert az alkai kör-járát így nem renálálják.

Megállapodás szerint ha Alkán nem is létező a közeljövőben szervíz, a készülék-tulajdonosok-nak sokkal rövidebb ideig kell bosszankodniuk rossz készülékekűk miatt, ha helyenként a Vadászölténygyár szervíz és a Gelka szervíz is járna odaikt és a Gelka is kijavíthatná a bejelentett készü-leteket. Fot László

Révtőlöpi körkép

(Tudósítottól)

A közsegi tandas legutóbbi ülésén foglalkoztak az 1961. évi költségvetésfejlesztési tervvel. Az 1961-es évben a közsegefejlesztés hozzájárulás a termelőszövetkezeki tagolgunk évi 200 forint, a nem termelőszövetkezeki tagolgunk pedig 250 forint. Az évi bevétel összesen: 293 370 forint összeget tesz ki. A közsegefejlesztési összegből az idén többek között a hegybéli utllunghálózatot bővítik, a közsege belterületet neonostíttják, az orvos-lakást tartoztatják.

A közsegi tandas végrehajtó bizottsága 1961. évre éves tervvel állított össze és hagyott jóvá. Néhány jelentős tidülöhelyi teladati: a császári strandon új kabinort építenek büfével, 150 ezer forint értékben. A partfal építés 50 ezer forintba fog kerulni. A szigeti strandra egy új huszondi méteres möla kerül. Megoldódik a császári strand és sátorfürdő viz-ellátása hidroforos rendszerrel, ugyanúgyen formában oldjuk meg a szigeti strand vizellátását is, mivel a jelenlegi hálózat már nem

Negyatalalatosok a megyében

Nemegyszer írtunk már arról, hogy megyénk a „szerecsesség” me-egyek közé tartozik. Azt mondják, hogy a szerecsesség nem szabad „elkhabálni”, mert „hüllen” lesz. Nem így történt. A legutóbbi lot-tóval foglalkozó ciklünk óta két het telt el, és mind a két héten volt Veszprém megyében négy-talalatos nyeremény. A 7. járákénen a Balaton-parti asszonyoknak kedvezett a szeren-se. Tóth Károlyné Balatonfüre-

Új község

A Magyar Népköztársaság El-nöki tandas már az év elején határozatlan monda ki, hogy az eddig Balatonfővárhoz tartozó zott Balatonvilágosból és Aliga külterületi lakott helyből új köz-seget kell alakítani. A megyei tanács legnagyobb ülése pontosan megállapította az új talu pontos határait és így Veszprém megye „új-szült” községének: Balaton-

A Göcseji Múzeum jubileumi évkönyve

MINDÖSSZE TIZ ÉVES a zala-egersegi Göcseji Múzeum, de máris sokat fejlődött. Gyűjteményyaga például 400-ról 5400-ra emelkedett. Most megjelent, szép kiállítású évkönyve szintén ezt a fejlődést dokumentálja. Nem lehet celtnak, hogy a vas-kos kötet egész tartalma itt is meressük de tekintve, hogy a je-lenlegi Veszprém megye egy (és kultúrtörténelileg talán a legérte-keeseb) része, az északi Balaton mellett, korábban Zala megye-hez tartozott, a kötet több cikke közeléből kell, hogy érdekeljen bennünket.

Vegyük először mindjárt Ho-lub jözsémek Zala megye kiváló történezeinek a „Bortermelés Za-la megyében 1926 előtt” című tanulmányát. Ez legnagyobbbbrészt az északi Balaton-part nagymúltú szőlőhegyeiről közöl eddig alig ismeret adatokat. A XI-XII. SZAZADBOL szá-mazó fejlegyészések Vaszolyon, Szőlődsön, Pálozánakon, Csopakon, stb. több szőlőt említenek, s Pál-lóznak szőlőműveléséről már 1002-ből van adatunk. A szőlők-alsősorban egyházak tulajdonai, de szőlő van a királyi, világi nagybirtokok is, hasonlóképpen szőlőbirtokok a királyi udvarnokok. Nagyon tanulságos a tanul-mány ama része, amely az alkori munkaviszonyokkal foglalkozik. A szőlőterületen sajátos bírtokfog alakult ki, s ez különbözött a jobbágy egyéb bírtoklasi jogaitól.

Holub kikutatta a szokásos hegy-ván mennyiségét is, ezenkívül általalásban (kenyeret, kappan, zab, főtt kelt), Sok egyéb fontos adatot meg tudunk a szőlőművelés múltjából (szőlők nagysága, új szőlők telepítése, szőlőmunkák, pinók és felszerelésük, prés, bor-kereskedelem, stb.).

NAGYON ERDEKES Csalog Jó-zsef tanulmányja a Zalavár kö-rnyéki híd- és dorongutakról. A rígen moocsarokról vizes területől kördívetet zalavári várhoz több irányban híd- és dorongutak vezettek, ezeknek cölöpelt ma is megtalálhatjuk, a cölöpök alap-ján sikerült feltérképezni a vár-hoz vezető utakat. Pontos kör-íket ugyan nem ismerjük, de a közégkörban már megjelentek. Összes hosszuk kb. 6500 méter. De Fonód mellett a Nagyvárcék ötében szintén levett cölöpöket találtak, s úgy látszik, hogy ezek oskoti cölöpéplányok, mesterse-ges alkalóhelyek maradványai. Egy másik tanulmány Iványi Bé-lától Zalavárral és Balatonhídvégi átkelővel foglalkozik.

A KÖVET még több értékes tanulmányt tartalmaz (Fehérmé-zesek, Mángorók, stb.) s mindez jó tanulmányi alapot képez megyei neprajzi együtútonk részére, tekintve, hogy területünkkel hatá-ros megyéi Van szo. A kötetben a Göcseji Múzeum vezetősége, Szent-mihályi Imre szerkesztette. Dr. Vajkai Aurél

Tavaly alkartak a közsegefjlesztési hozzájárulásból hangos hirdad felszerelést vásárolni a zala-egyömörökre, de közbeltől okok miatt nem tudták a terveiket megvalósítani. A tandas 41961. számú határozata szerint az idén fel-határozzák a megmaradt 20 ezer forintot és elkészítik a hangoshir-adót. A közsegefjlesztési terv ke-reletben — az orvosi rendelési végzett munka és az utávitások mellé — az idén tehát már meg-szólal a hangoshíradó Zalagyö-mörön is.

Felhívás

A Györi Zeneművészeti Szaksiskola a zenei gimnáziumba jelentkező tanulókat zenei meghallgatásra 1961 március hónap végén tartja. Felhívjuk a szülők figyelmét, akik évrnekelt szaksiskolába, s ezzel egyfelől meg-vel gimnáziumba kívánják adni, hogy felvételi kérvényüket általában jóval ígazgatón keresztül juttassák el melébb a Györi Zenei Gimnázium igazgatóságához (Győr, Jókai u. 21.). A meghallgatás időpontját a jelenle-gzőkkel később közöljük. Jelentkezni lehet: 1. fúvós hangszerekre (fuvola, oboa, klarinét, fagot, kütt, trombita, harmona), 2. vonós tan-szakokra (hegedű, cselló, gordon), 3. Zongora tanzakra. Azonkivül jelen-kezni lehet még tőre és zenevezé-re.

BÉRFÉJZIK az általános iskola építkezését, elkészítik a művelődési otthonukat, és belvíz levezető munkálataikat végzemk Tüskevár községben. A munkátra mintegy 100 ezer forintot költe-

Kalmár Márton igazgató